

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-14-04

Druk nr 2550
Warszawa, 16 lutego 2004 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o zmianie i uzupełnieniu Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Spraw Zagranicznych i Minister Sprawiedliwości.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości

W dniu 30 października 2003 r. w Mojmirowcach została sporządzona Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o zmianie i uzupełnieniu Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r.

Po zapoznaniu się z powyższą Umową w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia2004 r.

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Aleksander Kwaśniewski

PREZES RADY MINISTRÓW

Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o zmianie i uzupełnieniu Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o zmianie i uzupełnieniu Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r., sporządzonej w Mojmirovcach dnia 30 października 2003 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Zasadniczą normatywną podstawą obrotu prawnego w stosunkach polsko-czeskich jest nadal Umowa o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, podpisana w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r. (Dz. U. z 1989 r. Nr 39, poz. 210 i 211).
 2. Umowa ta zawiera m.in. unormowanie problematyki przejęcia ścigania karnego. W art. 59 reguluje ona obowiązek przejęcia ścigania karnego, w art. 60 – wymagania formalne wniosku, w art. 61 – kwestię „ odesłania” podejrzanego, w art. 62 – zawiadomienie o wynikach ścigania karnego i w art. 63 – następstwa przejęcia ścigania karnego. Tryb porozumiewania się w omawianych sprawach został określony w art. 3 ust. 3 Umowy, w ten sposób, że właściwe w tym zakresie są tzw. organy centralne obu państw, które wskazano w art. 3 ust. 4 Umowy.
 3. Funkcjonowanie w stosunkach polsko-czeskich instytucji przejęcia ścigania karnego wykazało, że celowa jest:
 - 1) decentralizacja trybu porozumiewania się w tym zakresie i że uzasadnione jest
 - 2) wprowadzenie możliwości odmowy przejęcia ścigania karnego.
- ad. 1) Dotychczasowe porozumiewanie się za pośrednictwem organów na szczeblu centralnym wykazało, że pośredniczenie tych organów przy przesyłaniu wniosków i późniejszej wymianie informacji jest zbędne, gdyż wydłuża czas realizacji wniosków. Z tych powodów proponuje się, aby w omawianych sprawach sądy i prokuratury obu państw porozumiewały się bezpośrednio. Będzie to zgodne z zasadą wyrażoną w art. 3 ust. 1 Umowy.

Zakładany rezultat zostanie osiągnięty przez skreślenie ustępu 3 w art. 3 Umowy.

Wprawdzie przepis art. 3 ust. 3 Umowy określa także tryb porozumiewania się w sprawach o wydanie, tranzyt, czasowe przekazywanie osób oraz dotyczących zawiadomień o skazaniach, lecz przepisy Umowy regulujące te zagadnienia, w tym także tryb porozumiewania się, utraciły moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie w stosunkach polsko-czeskich: Europejskiej konwencji o ekstradycji, sporządzonej w Paryżu dnia 13 grudnia 1957 r. i Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych, sporządzonej w Strasburgu dnia 20 kwietnia 1959 r. Podstawą prawną uchylecia przepisów dotyczących wydania (ekstradycji) i tranzytu był art. 28 ust. 1 Konwencji z dnia 13 grudnia 1957 r., a przepisów szczególnych dotyczących pomocy prawnej w sprawach karnych – art. 26 ust. 1 Konwencji z dnia 20 kwietnia 1959 r.

W tej sytuacji po konsultacjach ze stroną czeską uznano, że właściwą drogą uzyskania zamierzonego efektu będzie skreślenie ust. 3 w art. 3, a nie zawieranie porozumienia, o którym mowa w art. 3 ust. 3 zdanie 2.

ad. 2) Art. 59 ust. 1 Umowy wprowadza obowiązek przejęcia ścigania karnego, nie przewidując możliwości odmowy ścigania karnego. Możliwości takiej nie przewiduje także żaden inny przepis zawarty w Umowie.

Po konsultacjach ze stroną czeską uznano, że uzasadnione jest wprowadzenie możliwości odmowy przejęcia ścigania karnego w ściśle określonych wypadkach. Wypadki te zostały określone w ustępie 1a art. 59; przy opracowywaniu tego przepisu oparto się na art. 11 Europejskiej konwencji o przekazywaniu ścigania w sprawach karnych, sporządzonej w Strasburgu dnia 15 maja 1972 r.

4. Omawiana Umowa powinna przyczynić się do usprawnienia i przyspieszenia współpracy polsko-czeskiej w zakresie przejęcia ścigania karnego.

Wejście w życie Umowy nie wywrze skutków gospodarczych, politycznych i finansowych. Nie będzie zachodziła konieczność dokonywania zmian prawa wewnętrznego.

Umowa wymaga ratyfikacji w trybie art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. Nr 39, poz. 443 oraz z 2002 r. Nr 216, poz. 1824) dotyczy bowiem wolności, praw i obowiązków obywatelskich określonych w Konstytucji (art. 41, art. 42 i art. 52 Konstytucji) oraz spraw uregulowanych w ustawie – Kodeks postępowania karnego.

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o zmianie i uzupełnieniu Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r.

Rzeczpospolita Polska

i Republika Czeska,

dążąc do pogłębienia współpracy prawnej na podstawie Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r.,

postanowiły zdecentralizować porozumiewanie się w sprawach dotyczących przejęcia ścigania karnego oraz wprowadzić możliwość odmowy przejęcia ścigania karnego i uzgodniły co następuje:

Artykuł 1

W Umowie między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r. wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1. skreśla się ustęp 3 w Artykule 3,
2. w artykule 59, po ustępie 1, dodaje się nowy ustęp 1^a w następującym brzmieniu:

„1^a. Wezwana Umawiająca się Strona może odmówić ścigania karnego, jeżeli:

- a) uważa, że przestępstwo, którego dotyczy wniosek jest przestępstwem o charakterze politycznym lub przestępstwem wyłącznie wojskowym,

- b) uważa, że istnieją uzasadnione podstawy do przyjęcia, że złożenie wniosku jest spowodowane względami dotyczącymi rasy, wyznania, narodowości lub poglądów politycznych,
- c) wykonanie wniosku byłoby sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego wezwanej Umawiającej się Strony”.

Artykuł 2

Umowa niniejsza stanowi integralną część Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r. i obowiązuje przez ten sam okres czasu.

Artykuł 3

1. Umowa niniejsza podlega ratyfikacji; wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w.....
2. Umowa niniejsza wejdzie w życie po upływie miesiąca od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Na dowód czego osoby należycie do tego upoważnione podpisały niniejszą Umowę.

Sporządzono w.....dnia.....w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i czeskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej

W imieniu
Republiki Czeskiej

Smlouva

mezi Polskou republikou a Českou republikou o změně a doplnění Smlouvy mezi Polskou lidovou republikou a Československou socialistickou republikou o právní pomoci a úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných, pracovních a trestních, podepsané ve Varšavě dne 21. prosince 1987.

Polská republika
a Česká republika

se v zájmu prohlubování právní spolupráce na základě Smlouvy mezi Polskou lidovou republikou a Československou socialistickou republikou o právní pomoci a úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných, pracovních a trestních, podepsané ve Varšavě dne 21. prosince 1987, rozhodly decentralizovat jednání v otázkách týkajících se převzetí trestního řízení, jakož i zavést možnost odmítnutí převzetí trestního řízení a dohodly se takto:

Článek 1

Ve Smlouvě mezi Polskou lidovou republikou a Československou socialistickou republikou o právní pomoci o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných, pracovních a trestních, podepsané ve Varšavě dne 21. prosince 1987 se mění a doplňují následující ustanovení takto :

1. v článku 3 se zrušuje odstavec 3;
2. v článku 59, po odstavci 1, se doplňuje nový odstavec 1a tohoto znění:
„ 1a. Dožádaná smluvní strana může odmítnout trestní řízení, pokud:
 - a) má za to, že trestný čin, kterého se žádost týká, je trestným činem politické povahy nebo výhradně trestným činem vojenským,

- b) má oprávněný důvod se domnívat, že předaná žádost je motivována důvody souvisejícími s rasou, náboženstvím, národností nebo politickými názory,
- c) vyhovění dožádání by bylo v rozporu se základními principy právního řádu dožádané smluvní strany."

Článek 2

Tato smlouva je nedílnou součástí Smlouvy mezi Polskou lidovou republikou a Československou socialistickou republikou o právní pomoci o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných, pracovních a trestních, podepsané ve Varšavě dne 21. prosince 1987, a doba její platnosti je stejná.

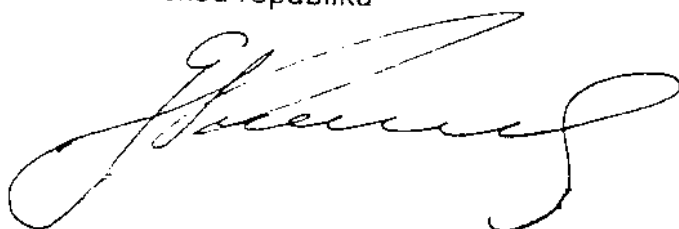
Článek 3

1. Tato smlouva podléhá ratifikaci. Ratifikační listiny budou vyměněny v Praze.
2. Tato smlouva vstoupí v platnost měsíc po výměně ratifikačních listin.

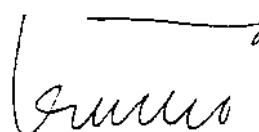
Na důkaz toho, osoby k tomu řádně zmocněné, tuto smlouvu podepsaly.

Dáno v Mojmirovciach dne 30 . října 2003 ve dvou původních vyhotoveních, každé z nich v polském a českém jazyce, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za
Polskou republiku

Za
Českou republiku

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

MINISTER

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH- 406 /04/DPE/agg

Warszawa, 05.02. 2004 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

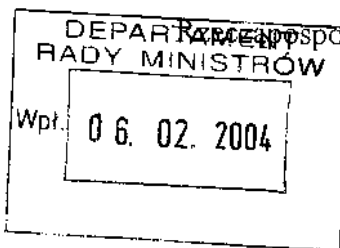
Opinia o zgodności projektów:

- 1) uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o zmianie i uzupełnieniu Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r., sporządzonej w Mojmirovcach dnia 30 października 2003 r., do ratyfikacji,
- 2) ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o zmianie i uzupełnieniu Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r.,

z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonymi projektami uchwały Rady Ministrów (pismo nr RM-111-20-04) oraz ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o zmianie i uzupełnieniu Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r. (pismo nr RM-111-20-04), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Przedłożone do zaopiniowania projekty odnoszą się do Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o zmianie i uzupełnieniu Umowy między

Polską Rzeczpospolitą Ludową a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych podpisanej w Warszawie dnia 21 grudnia 1987 r. Umowa ma na celu usprawnienie i przyspieszenie współpracy polsko-czeskiej w zakresie ścigania karnego i wprowadza możliwość odmowy przejęcia ścigania karnego w ściśle określonych przypadkach.

- II. W art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej podkreśla się, że celem Unii jest zapewnienie obywatelom wysokiego poziomu bezpieczeństwa w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, poprzez podejmowanie wspólnych działań w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych. W art. 31 TUE przewidziano, że wspólne działania w zakresie współpracy sądowej w sprawach karnych obejmują m.in. ułatwienie i przyspieszanie współpracy pomiędzy kompetentnymi ministerstwami i organami sądowymi w odniesieniu do postępowania i wykonywania decyzji.
- III. Zawieranie umów oraz ratyfikowanie konwencji międzynarodowych jest jednym ze środków o charakterze ogólnym, podejmowanym przez państwa członkowskie Unii Europejskiej w celu wypełnienia zobowiązań wynikających zarówno z poszczególnych postanowień Traktatu, jak i działań podejmowanych przez organy Wspólnoty.
- Kwestie zawierania, podpisywania i ratyfikowania umów międzynarodowych w zakresie prawa karnego, zgodnie z zasadami wyrażonymi w art. 5 oraz 10 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską należą do kompetencji państw członkowskich i stanowią przedmiot prawa międzynarodowego publicznego.
- IV. **W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, że przedłożone projekty uchwały Rady Ministrów oraz ustawy są zgodne z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETA RZĄDU

Jaroslav Džurina

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Grzegorz Kurczuk

Minister Sprawiedliwości